
	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
	Szkoła Doktorska Nauk o Języku i Literaturze
	Teorie i praktyki literatury. Jak uratować świat?
	prof. Mirosław Loba
Dziedzina/ dyscyplina	Nauki humanistyczne / literaturoznawstwo
Rodzaj zajęć	konwersatorium
Język wykładowy	język polski
Liczba godzin + forma zaliczenia	20 godzin / zaliczenie na ocenę
Treści kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> • Przedmiotem zajęć będzie próba opisu i zrozumienia współczesnych dyskursów i stanowisk wobec rozpadu świata. Chodzić będzie o pokazanie różnych wymiarów końca (od indywidualnych po zbiorowe) w literaturze i teorii i podjęcie namysłu nad ich specyfiką etyczną, psychologiczną, polityczną i retoryczną. • Od końca czasów do czasów końca (Agamben). • Końce świata, śmierci człowieka, końce historii. • Koniec literatury, koniec teorii. • Literatura jako ratunek? Teorie ratownicze? • Literatura i ekokrytyka wobec Antropocenu. • Collapse, rezyliencja. Kondycja afektywna. • Wokół popęd śmierci i popędu życia. • Od teorii traumy do teorii <i>care</i> i empatii. • Retoryka apokalipsy, retoryka początku.
Cel zajęć	<p>- zdobycie wiedzy dotyczącej praktyk literackich, filozoficznych i teoretycznych podejmujących tematykę końca i ratunku (świata) w perspektywie współczesnej i historycznej;</p> <p>- rozwinięcie zdolności krytycznej oceny współczesnych dyskursów apokaliptycznych i ratunkowych;</p> <p>- przygotowanie do analizy i interpretacji konkretnych teorii i praktyk literackich i teoretycznych podejmujących zagadnienie kresu i naprawy świata.</p>

Wymagania wstępne	brak
Efekty uczenia się	
	Metody weryfikacji
<p>W zakresie wiedzy: Osoba, która zrealizowała przedmiot, zna i rozumie:</p> <p>osiągnięcia światowej nauki w ramach dyscypliny, w której odbywa się kształcenie, a także paradygmaty i kierunki rozwoju tej dyscypliny, w sposób, który umożliwia twórcze i nowatorskie ich rozwinięcie oraz ich weryfikację w ramach podejmowanych projektów badawczych [E_W01];</p> <p>w stopniu zaawansowanym metodologię badań właściwą dla dyscypliny nauki, w której odbywa się kształcenie, co pozwala na właściwy dobór teorii i narzędzi badawczych oraz efektywne ich zastosowanie i modyfikację w ramach własnych badań [E_W02]</p>	
<p>W zakresie umiejętności: Osoba, która zrealizowała przedmiot, potrafi:</p> <p>wykorzystywać wiedzę z różnych dyscyplin nauki do twórczego identyfikowania, formułowania i nowatorskiego rozwiązywania złożonych problemów badawczych lub wykonywania zaawansowanych zadań o charakterze badawczym. W szczególności potrafi: definiować cele i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezy badawcze, rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo i efektywnie je stosować, wyciągać wnioski na podstawie wyników badań naukowych [E_U01];</p> <p>efektywnie pozyskiwać informacje związane z działalnością naukową, z różnych źródeł, również w językach obcych oraz dokonywać właściwej selekcji, krytycznej analizy oraz interpretacji tych informacji; ponadto potrafi dokonać oceny ich znaczenia dla rozwoju nauki [E_U02];</p> <p>nawiązywać i realizować współpracę naukową w zespołach badawczych, również międzynarodowych [E_U07];</p> <p>samodzielnie planować swój rozwój, zarówno w zakresie aktywności naukowej i akademickiej, jak i innych aktywności zawodowych oraz inspirować i stymulować rozwój innych osób [E_U08]</p>	
<p>W zakresie kompetencji społecznych: Osoba, która zrealizowała przedmiot, jest gotowa do:</p> <p>krytycznej oceny prac z zakresu dyscypliny naukowej, w ramach której prowadzone jest kształcenie oraz własnego wkładu w</p>	

<p>rozwój tej dyscypliny [E_K01];</p> <p>wypełniania zobowiązań społecznych jako badacz; inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, m.in. poprzez właściwe upowszechnianie w społeczeństwie osiągnięć nauki. Ponadto jest gotowa do podejmowania działań prowadzących do rozwoju obywatelskiego społeczeństwa opartego na wiedzy [E_K03];</p> <p>myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, kreowania nowych idei i poszukiwania – we współdziałaniu z osobami reprezentującymi inne dyscypliny – innowacyjnych rozwiązań, a także do podejmowania wyzwań i ryzyka intelektualnego w sferze naukowej i publicznej oraz ponoszenia odpowiedzialności za skutki swoich decyzji [E_K04];</p> <p>ciągłego podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistego rozwoju, w szczególności poprzez śledzenie i analizowanie najnowszych osiągnięć związanych z reprezentowaną dyscypliną naukową [E_K05]</p>	
<p>Literatura</p>	<ul style="list-style-type: none"> • G. Agamben, <i>Czas, który zostaje. Komentarz do Listu do Rzymian</i>. Sławomir Królak (tłum.). Warszawa: Sic!, 2009. • C. Benedetti, <i>La letteratura ci salverà dall'estinzione</i>, Einaudi, Torino 2021. • P. Czapliński, „Końca świata nie będzie. Parafraza krytycznoliteracka”, w: <i>Teksty drugie</i>, 2020, nr 1, s. 65-93. • J. Derrida, <i>Chaque fois la fin du monde</i>, Galilée, Paris 2003. • J. Derrida, <i>La vie et la mort. Séminaire (1975-1976)</i>, Seuil, Paris 2019. • E. Domańska, „Historia ratownicza”, <i>Teksty drugie</i>, 2014, nr 5, s. 12-26. • S. Freud, <i>Kultura jako źródło cierpień</i>, tłum. J. Prokopiuk, Aletheia, Warszawa 2012. • Gefen, Alexandre, <i>Réparer le monde. La littérature française face au XXIe siècle</i>, Paris, Corti, 2017. • A. Marzec, <i>Drugie życie teorii, czyli myślenie (p) o końcu</i>, w: <i>Od pamięci biodziedzicznej do postpamięci</i>, red. T. Szostek, R. Sendyka, R. Nycz, Wydawnictwo IBL PAN, 2013, ss. 140-160 • M. Nussbaum, „Czytać, aby żyć”, w: <i>Teksty drugie</i>, 2002, nr 1-2, s. 7-24. • Scaffai, Niccolò, <i>Letteratura e ecologia. Forme e temi di una relazione narrativa</i>, Roma, Carocci, 2017. • P. Szaj, <i>Pamiętnik z końca świata (jaki znamy)</i>, Wydawnictwo Wolno, Lusowo 2022.
<p>Szczegółowe informacje</p>	